

בעזהש"ת
י"ד אלול

תשע"ט

מסכת: אבות

פרק: ד'

משנה: ד' - ה'

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר משטפנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

דליה פטה בת שרה ע"ה

הבחור ניר חיים ע"ה ב"ר רחמים ורויטל דואני שיבלט"א

הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא אליהו כהן זצוק"ל

משנה ד'

**רַבִּי לְוִיטָס אִישׁ יִבְנֶה אוֹמֵר, מְאֹד מְאֹד הָיָה שֶׁפַל רוּחַ יֵשׁ עַל הָאָדָם לַעֲבֹד עַל מִידַת
הַגְּאוּוּה שְׁלוֹ, כַּדִּי שִׁיתְנַהֵג תְּמִיד בַּעֲנוּוֹה, וְעַצָּה כִּי־צַד לַעֲשׂוֹת זֹאת הִיא עֵינֵי שִׁיזְכוּר הָאָדָם... שְׁתַּקְוֹת
אֲנוּשׁ רַמָּה שְׁבִסוּף חֵייו הָאָדָם נִכְנַס לַקְּבֵר, וְשֵׁם הוּא הוֹפֵךְ לְרִימָה וְתוֹלַעָה, אִי"כ עַל מֵה יֵשׁ לוֹ לַהֲתַגְּאוֹת.
רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָא אוֹמֵר, כָּל הַמְּחַלֵּל שֵׁם שָׁמַיִם בְּסִתְרָה אָדָם שֶׁאֲנָשִׁים לְמַדִּים מִמֶּעֶשְׂוֹ,
שֶׁעֵבֶר עֲבָרָה בְּסִתְרָה בִּיחַד עִם אָדָם נוֹסֵף וְכַתּוּצָאָה מֵאוֹתוֹ מַעֲשֵׂה יִכּוֹל לַצֵּאת חִילוּל הַשֵּׁם, נִפְרָעִין מִמְּנוֹ
בְּגֻלוֹי הַקְּבִי"ה מִפְרַסְסִים אֶת מַעֲשֵׂיו הַקְּלוּקְלִים שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם בְּרַבִּים*.
אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מְזִיד
בְּחִלוּל הַשֵּׁם בִּין שֶׁעֲשֵׂה אֶת הַחֲטָא בְּשׁוֹגֵג, בִּין שֶׁעֲשֵׂה בְּמִזִּיד, אִם כְּרוּךְ בְּכַךְ גַּם חִילוּל הַשֵּׁם, מַעֲנִישִׁים
אוֹתוֹ מִשְׁמַיִם בְּגֻלוֹי, וְלִפְנֵי זֶה מִפְרַסְסִים אֶת חֲטָאוֹ בְּרַבִּים:**

* וזאת כדי שלא יאמרו אנשים ראו זה שצדיק הוא ובכל זאת באו עליו צרות משמים, ולא ידעו כי באו על חטא שחטא, וכדי שלא ייצא מכך

חילול השם, הקב"ה מפרסם את חטאו ברבים.

רבינו ברטנורא

מאד מאד הוי שפל רוח -
אע"פ שבשאר מידות
הדרך האמצעית היא
המשובחת, במידת הגאווה
אינו כן, אלא יטה לקצה
האחרון של שפלות הרוח.
לפי שהגאווה היא מאוסה
ביותר, ועוד שרוב בני אדם
נבשלים בה ולא בדילי
אינשי מינה, לכך צריך
לעשות לה הרחקה יתירה:

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ה'

רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר, הלומד תורה על מנת ללמוד שיעקר מגמתו בלימוד שיקרא רב ויוכל ללמד תורה לאחרים, **מספיקין בידו** עוזרים לו מן השמים ללמוד וללמוד שיוכל גם ללמוד וגם ללמד אחרים*, **והלומד תורה לשם שמים על מנת לעשות לקיים** את מצוות התורה, ובכך לעשות נחת רוח לבורא יתברך, **מספיקין בידו ללמוד** בעצמו וללמד אחרים **לשמור** להישמר במצוות לא תעשה ולעשות את מצוות העשה.

רבי צדוק אומר, אל תעשים אל תשתמש בלימוד התורה שלמדת, להשיג על ידו.. **עטרה להתגדל בהם** כבוד וגדולה, **ולא קרדם לחפור בהם** ואל תתפרנס כעבודה מהתורה שלמדת, כי בכך אתה פוגע בקדושתה. **וכן היתה הילל אומר, ודאשתמש בתגא** המשתמש בכתרה של תורה כמו שהוא משתמש בשאר כליו, **חלף חולף ועובר מן העולם, הא למדת, פל הנהנה מדברי תורה** שרוצה להשיג על ידם כבוד או להתפרנס מהם, **נוטל חייו ומפסיד את חייו מן העולם** בעולם הבא, ויש מפרשים שנוטל חייו אף מהעולם הזה:

*ואע"פ שבמחשבתו זו יש גם מן הכבוד שיקרא רב (ואין זה לימוד לשמה), בכל זאת היות ורצונו גם לעזור לאחרים, עוזרים לו מן השמים ברצונו זה.

רבינו ברטנורא
הלומד על מנת ללמד מספיקין בידו ללמוד וללמד - גרסינן. והכי פירושו, הלומד על מנת להיות תמיד עוסק בתורה ואין בדעתו להיות גומל חסדים עם הבריות, כרבה (ר"ה י"ח ע"א) דעסק בתורה ולא עסק בגמילות חסדים, אע"ג דאיבעי ליה לאעסוקי בגמילות חסדים, מכל מקום מספיקין בידו ללמוד וללמד, ותהיה מחשבתו נעשית. והלומד על מנת לעשות, שהוא רוצה לעסוק בתורה ולהיות ג"כ גומל חסדים, כאביי (שם) דעסק בתורה ובגמילות חסדים, מספיקין בידו להשלים

מחשבתו, ויזכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות. ויש מפרשים הלומד על מנת ללמד, בשביל שיקרא רב, וגורסין אין מספיקין בידו ללמוד וללמד. וברוב הספרים מצאתי כגירסא ראשונה, ועיקר:

אל תעשים עטרה להתגדל בהם - שלא תאמר אלמוד בשביל שאקרא רבי ויושיבוני בראש, אלא למוד מאהבה וסוף הכבוד לבוא: **ולא קרדום לחפור בהם** - ולא תלמוד תורה כדי לעשות ממנה מלאכה שתתפרנס בה, כמו קרדום לחפור בה, שהעושה כן מועל בקדושתה של תורה וחיוב מיתה בידי שמים כמי שנהנה מן ההקדש. ומלמדי תינוקות נוטלין שכר שימור התינוקות בלבד, שמשמרין אותן שלא יפשעו ויזיקו, ושכר פיסוק טעמים, שאין הרב חייב לטרוח וללמד לתלמידים פיסוק הטעמים. אבל שכר לימוד אסור ליטול, דכתיב **(דברים ד)** ואותי צוה ה' בעת ההיא ללמד אתכם חקים ומשפטים כאשר צוני ה' אלהי, מה אני בחנם, אף אתם בחנם. וכן הדיין אסור ליקח שכר פסק הדין, אלא שכר בטלה בלבד, דבר שהוא ניכר כמה מפסיד מביטול מלאכתו כדי לשמוע טענות בעלי הדין. ובלבד שיטול משניהם בשוה, ואם נוטל יותר מזה, דיניו בטלים. ומה שהתירה תורה לתלמיד חכם ליהנות מדברי תורה, הוא, שתמכר סחורתו בשוק קודם כל אדם, וגם שיפטר מכל מסים ועולים וארנוניות. ואפילו כסף גולגלתא חייבין הצבור ליתן עליו, ואפילו הוא עשיר ויש לו ממון הרבה יכול הוא לשאול בדין שיפטר מהו. ואם תלמיד חכם חולה הוא ומדוכא ביוסורין ומרבין העם להביא מנות גדולות מפני כבוד תורתו, מצוה עליו שיטול, ואין זה בכלל נאות מדברי תורה, הואיל ואי אפשר לו להתפרנס בדרך אחרת. וכן תלמיד חכם שמינו אותו הצבור עליהם פרנס או ראש הסדר ומתעסק בצרכי ציבור, מותר לו ליקח מהם פרס ואפילו שכר הרבה יותר מכדי פרנסתו, כדי שיהיו מזונותיו בריוח ומתוך כך יהיה גדול ויראוי ומאויים בעיניהם. כדאשכחן בכהן גדול דכתיב ביה הגדול מאחיו, ודרשו חכמים [יומא י"ח ע"א] גדלו מאחיו, שיהיו אחיו הכהנים מעשירים אותו משלהן. וחכמים הראשונים שהיו נמנעים מזה, מדת חסידות היתה בהם, אבל לא מן הדין: